

mes nõuandeteenistus
www.pikk.ee

Välistööjõu kasutamine põllumajanduses

Triin Luksepp
Maamajanduse konsulent

Europe Meelis Arengu
Põllumajandusforu
Euroopa Maandarengu
maaspikivõrk

Taust

- Maamajanduslik ettevõtlus ja finantsjuhtimine
- Erinevad valdkondlikud täiendkoolitused
- Maamajanduse konsulent tase VI, mentor
- Töökogemus põllumajandusettevõtete raamatupidamine, finantsnõustamine, investeringutoetused, laenude nõustamine
15 aastat

Europe Meelis Arengu
Põllumajandusforu
Euroopa arendus- ja
maaspikenduste

Teemad

- Välistöõjõuga seonduvad toimingud Maksu – ja Tolliametis
- TÖR register ja toimingud
- Välistöõjõu deklareerimine
- Maksuarvestus
- Näited maksukontrollidest
- Maksekäitumise hinnangud e-maksuamet

mes nõuandeteenistus
www.pikk.ee

Europe Meelis Arengu
Põllumajandusfondi
Euroopa arendus- ja
maaspikendatuse

Toimingud e-maksuametis

- Töötajate registreerimine TÖR registris e-MTA keskkonnas (registrid ja päringud, töötamise registreerimine)
- Töötamise alustamine tuleb registreerida hiljemalt tööd tegeva isiku tööle asumise hetkeks
- TÖR'i kantavad andmed (isikukood, töötamise alustamise kuupäev, töötamise liik, tööaja määr, töötaja ametinimetus, töökoha aadress)

Toimingud e-maksuametis

- Isikukoodi puudumisel ees- ja perekonnanimi ning sünniaeg
- Töölepingu alusel töötaja tööle asumise kuupäev
- Võlaõigusliku lepingu korral lepingu jõustumise kuupäev
- Töötamise liigid on leitavad töötamise liikide tabelist

<https://www.emta.ee/ariklient/registreerimine-ettevotlus/tootamise-register/tootamise-liigid-ja-koodid>

Välismaalase töötamise registreerimine

- Töötamise registreerimiseks kasutatakse töötaja isikukoodi. Kui tööd tegeval välisriigi kodanikul puudub Eesti isikukood ning tal ei ole võimalik seda objektiivsetel põhjustel enne tööle asumist taotleda, on tööandjal võimalik töötamine kuni viieks päevaks registreerida töötaja sünniajaga
- Kui isik saab isikukoodi, siis on võimalik kande kehtivust pikendada – uut kannet ei ole vaja alustada, vaid sünniajaga kanne muudetakse isikukoodiga kandeks
- <https://www.emta.ee/ariklient/registreerimine-ettevotlus/tootamise-register/valismaalase-tootamise-registreerimine>

Välismaalase töötamise registreerimine

- Töötaja isikukood või isikukoodi puudumisel töötaja isikut tõendavas dokumendis märgitud ees- ja perekonnanimi ning sünniaeg
- Töötamise alustamise kuupäev
- Kui töötaja registreeritakse ees- ja perekonnanime ning sünniajaga, siis tuleb kohe märkida ka töötamise lõpetamise kuupäev ja lõpetamise alus
- Sünniajaga registreeritud töötamisel ei laiene töötajale sotsiaalsed tagatised. Pärast sünniajaga kande muutmist isikukoodiga kandeks tekib isikul õigus seadustes ettenähtud sotsiaalsetele tagatistele

Ukrainast saabunud sõjapõgenikud

- Eesti tööandja registreerib tööle asumise töötamise registris
- Sünniajaga registreerimine kuni viieks päevaks, isikukoodi saamisel TÖR kande muutmine tööandja poolt
- Töötamise registri kanne ja sotsiaalmaksu (vähemalt kuumääralt) tasumise kohustus tagab inimesele ravikindlustuse Eestis
- TÖR andmeid kasutab Tööinspektsioon, Eesti Töötukassa, Eesti Haigekassa, Sotsiaalkindlustusamet ning Politsei- ja Piirivalveamet

mes nõuandeteenistus
www.pikk.ee

Europe Meelis Arengu
Põllumajandusfond
Euroopa maasikakeskus
maasikakeskus.ee

Töötasu maksustamine (sõjapõgenikud Ukrainast)

- Töötasu deklareerib ja maksud tasub Eesti tööandja tööle asumise esimesest päevast
- Erinev maksustamine sõltuvalt, kas Eesti resident või Ukraina resident
- Residentsuse määrab Maksu – ja Tolliamet, vajalik esitada füüsilise isiku residentsuse määramise taotlus (vorm R)

Algselt on inimese andmed maksukohustuslase registris staatusega „mitteresident“

Maksustamine Eesti resident Ukraina sõjapõgenik

- Tulumaks 20%
- Sotsiaalmaks 33%
- Töötuskindlustusmaks (töötaja määr 1,6% ja tööandja määr 0,8%)
- Kogumispensioni makse 2%
- Eesti residendina kohaldub üldine maksuvaba tulu kuni 500 eurot kuus, kui töötasu ei ületa 1200 eurot kuus (töötasu on kuni 1200 eurot kuus, siis tulumaksuga 20% maksustatakse kuni 700 eurot kuus ($1200 - 500 = 700$))

Deklareerib tööndja TSD lisas 1

mes nõuandeteenistus
www.pikk.ee

Europe Meelis Arengu
Põllumajandusfondi
Euroopa arengu- ja
maapoliitika ees

Maksustamine mitteresident Ukraina sõjapõgenik

- Tulumaks 20%
 - Sotsiaalmaks 33%
 - Töötuskindlustusmaks (töötaja määr 1,6% ja tööandja määr 0,8%)
 - Ukraina residendina ei kohaldu üldine maksuvaba tulu ja ei ole võimalik liituda kogumispensioni ehk II sambaga
- Deklareerib tööandja TSD lisas 2

mes nõuandeteenistus
www.pikk.ee

Europe Meelis Arengu
Põllumajandusfond
European Agricultural
Rural Development

Ukrainast saabunud töötajate majutamine

- Erisoodustuseks ei loeta tööandja ettevõtlusega seotud kulutusi töölepingu alusel töötava töötaja majutamiseks, kui on täidetud mõlemad tingimused (alus tulumaksuseaduse § 48 lg 56):
 - ✓ töötaja elukoht asub vähemalt 50 kilomeetri kaugusel töökohast ja töötaja omandis ei ole töökohale lähemal asuvat eluasemena kasutatavat kinnisvara ning need tingimused on täidetud kogu majutamise perioodil;
 - ✓ kulutused majutatava töötaja kohta on kuni 200 eurot kalendrikuus majutamise korral Tallinnas või Tartus ja kuni 100 eurot muudel juhtudel

Ukrainast saabunud töötajate majutamine

- Majutuskulude maksuvabastus kehtib nii residendist kui ka mitteresidendist töötajatele
- Seega on tööandjal õigus piirmäärade ulatuses maksuvabalt tasuda või hüvitada majutuskulusid ka:
 - ✓ Ukrainast saabunud sõjapõgenike puhul, kes asuvad tööle või juba töötavad töölepingu alusel ja
 - ✓ Ukrainast pärit töötajate puhul, kes töötasid juba varasemalt ja töötavad töölepingu alusel, kuid kelle juurde on elama tulnud ka Ukrainast pereliikmed
- Kõik muud kulud, mis tööandja teeb seoses oma töötajate või nende pereliikmetega, nt transpordikulud Eestisse, toitlustuskulud ning igapäevaelus hädatarvilikud kaubad (toit, ravimid, rõivad ja muu esmatarbekaup), on maksustatavad erisoodustusena

mes nõuandeteenistus

www.mes.ee

Europe Meelis Arengu
Põllumajandusforu
Euroopa arengufund
maapõlvikule

Maksumäärad 2022

- Kuutasu alammääraks täistööajaga töötamise korral on 654 eurot (brutotasu)
- 1. jaanuarist 2022. a on tunnitasu alammääraks 3,86 eurot (brutotunnitasu)
- 2022. aastal on sotsiaalmaksu minimaalse kohustuse aluseks olev kuumäär 584 eurot, s.t sotsiaalmaksu minimaalne kohustus on tööandja jaoks 192,72 eurot kuus

mes nõuandeteenistus
www.bikk.ee

Europe Maaila Arengu
Põllumajandusforu
Euroopa arengulepingu
maaspõllumajandusele

Maksumäärad 2022

- Maksuvabatulu 500 eurot kuus
- Tööandja töötuskindlustusmaks 0,8%
- Töötaja (kindlustatu) töötuskindlustusmaks 1,6%
- Kogumispensioni maks määr 2% (liitunud II samba kogumispensioniga)
- Keskmise brutokuupalk 1625 eurot 2021 IV kvartal (Statistikaamet)

Lihtne abivahend palgaarvestuseks

<https://www.kalkulaator.ee/et/palgakalkulaator>

Välistööju deklareerimine

- TSD esitamine ja deklareerimine on väljamakse kuu järgneval kuul (nt märtsi töötasu makstakse välja aprillis ja deklareerimine on hiljemalt 10.05.2022)
- TSD lisa 1, lisa 2 (isikukood, nimi, väljamakse liik, väljamakse summa, riiklikud maksud)
- Väljamakse liik kood 120 (viisa alusel tööleping)
- Väljamakse liik kood 121 (töötamine TM kohustusega Eestis, SM välisriigis) makstakse välja palgafond ja töötaja deklareerib ise selle välisriigis. Tõendamise kohustus on Eesti ettevõtjal Maksu- ja Tolliametile

Välistööjõu deklareerimine

- Maksuvaba tulu saab väljamakselt mitteresidendist füüsilisele isikule maha arvata vaid juhul, kui saaja on Euroopa Majanduspiirkonna teise liikmesriigi resident ja on esitanud väljamaksjale avalduse maksuvaba tulu kohaldamiseks ning tema koduriigi maksuhalduri kinnitatud residentsustõend on sisestatud Maksu- ja Tolliameti andmebaasi. Residentsustõendit saab kontrollida Maksu- ja Tolliameti kodulehelt mitteresidentsuse päringu kaudu

<https://maasikas.emta.ee/saqu/public/nonresident?lang=et>

- Mitteresidendist füüsilisele isikule tehtud väljamaksed deklareeritakse TSD lisa 2 väljamakse koodiga (valdavalt) 120

Residendist füüsilisele isikule tehtud väljamaksed deklareeritakse TSD lisa 1 väljamakse koodiga (valdavalt) 10

Euroopa Maasika Arengu
Põllumajandus- ja
Rurali arengu
maaspõlvkond

Residentsuse määramine

- Tulumaksuseaduse § 6 lg 1 kohaselt on füüsiline isik Eesti resident, kui on täidetud vähemalt üks alljärgnevatest tingimustest:
 - ✓ isiku elukoht on Eestis
 - ✓ isik viibib Eestis 12 järjestikuse kalendrikuu jooksul vähemalt 183 päeval
 - ✓ isik on välisteenistuses viibiv Eesti diplomaat
- Mitteresident on eespool nimetamata füüsiline või juriidiline isik

<https://www.emta.ee/eraklient/e-residendile-mitteresidendile/residentsus/residentsuse-maaramine>

<https://www.rmp.ee/ettevotlus/kasulikteada/fuusilise-isiku-residentsuse-maaramise-juhend-2005-01-28> (18.10.2021)

mes nõuandeteenistus
www.pikk.ee

Europe Meelis Arengu
Põllumajandusforu
Euroopa arendusliku
maaspikivõrgu

Maksukontrollid

- Töötajatega seonduvad maksukontrollid
- ✓ ülevaade ettevõtte majandustegevusest (tootmismahud, hooajalisus, müügitulu kujunemine, teenuste ostmine jms.)
- ✓ TÖR registreeringute andmed (ametnimetus, tööajamäär)
- ✓ deklareeritud töötasude suurus
- ✓ tuvastada ettevõtte maksuriskide kohad (liiga madal töötasu, tasuta töötamine)

Maksukontrollid

- EMTAK kood kehtival majandusaasta aruandel äriregistris (jälgida koodide vastavust reaalsele tegevusele)
- <https://palgad.stat.ee/> (kasutatakse maksukontrollides palgatasemete võrdluseks) lähtutakse TÖR ametinimetustest ja EMTAK koodist ettevõtte majandusaasta aruandel
- Maakond, amet, töötasu, sugu

Maksukontrollid

- Mõned näited palgarakenduse palgavõrdluste osas

mes nõuandeteenistus
www.pikk.ee

- ✓ põllumajanduse, metsanduse ja kalanduse lihttöölised IV kvartal Tartu maakond naised brutotöötasu 1080 eurot, mehed 1074 eurot
- ✓ taimekasvatuse oskustöölised IV kvartal Tartu maakond mehed 1446 eurot, naised 1146 eurot

Europe Meelis Arengu
Põllumajandusfond
Euroopa arendatav
maaspikendusse

„Maksukäitumise hinnang“

- Maksukäitumise hinnangute e-teenus on ettevõtjatele abiks maksuasjade korrashoidmisel. Teenusega antakse ettevõtjatele tagasisidet nende maksukäitumise kohta ning puuduste korral juhiseid, mida ja kuidas on tarvis parandada

- <https://www.emta.ee/ariklient/e-teenused-koolitused/nouanded/mida-naitavad-maksukaitumise-hinnangud>

e-MTA menüüribal valik „hinnang“

„Maksukäitumise hinnang“

- Hinnang antakse 3 pallisüsteemis (maksimaalne tase 3/3)
- Maksukäitumise hinnang
- Maksekuulekuse hinnang (punane – olulised puudused, kollane – mõned puudused, roheline – kõik korras)
- Maksuasjade korrasoleku hinnang

mes nõuandeteenistus
www.pik.ee

Europe Maaelu Arengu
Põllumajandusfondi
Euroopa arendusregulatsiooni
maaspikiteenistus

„Maksukäitumise hinnang“

- Maksekuulekuse hinnang
- ✓ maksuvõlgnevused mes nõuandeteenistus
www.pikk.ee
- ✓ deklaratsioonide õigeaegne esitamine
- ✓ kehtivad süüteod maksu – ja tollialased
- ✓ maksumenetlused (maksumenetluste läbiviimine, kontrolltoimingutes esitatud ebaõiged andmed)
- ✓ vastutava isiku taust
- ✓ keskmine töötasu (ettevõtte ametikohtade keskmine töötasu on vastavuses Eesti keskmise töötasuga samadel ametikohtade)

„Maksukäitumise hinnang“

- Maksuasjade korrasoleku hinnang
- ✓ TÖR registrisse kantud andmed
- ✓ müügitulu andmete õigsus KMDI ja lisadel
- ✓ maksustatavad kulud TSDI
- ✓ TSD väljamaksed
- ✓ ostuarvete andmete õigsus KMDI ja lisadel
- ✓ maksukäitumise tõendid
- Tehingupartnerite taustakontroll samas keskkonnas lisaks soovitus kasutada rik.ee andmeid, maksehäireregister, teatmik.ee

Õigusehoolduskeskus
www.pikk.ee

Europe Meelis Arengu
Põllumajandus- ja
Rurali arengu
maaspõllumajanduse

Kokkuvõtteks

- Oluliste registriandmete kontroll ja ühtivus (TÖR, äriregister, teatmik.ee jne)
- Suhtlus raamatupidajaga (topeltkontroll omaniku ja raamatupidajaga)
- Professionaalse eksperdi kaasamine sh suhtlus ametnikuga (päringud Maksu- ja Tolliametile)

Euroopa Maasise Arengu
Põllumajandusfondist
Euroopa arendus- ja
maaspikenduste

mes nõuandeteenistus
www.pikk.ee

Täna!

Triin Luksepp
triin@aakri.ee
Telefon 53 037 453

Europe Meelis Arengu
Põllumajandusforu
Euroopa ühendamise
maaspikivõrk